

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 14Csp/41/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920201556
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2020:6920201556.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Vierou Kvetkovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Bratislava, Majerníkova 3479/3A proti žalovanému: H. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX, o zaplatenie 440 eur, 180 eur, 100 eur, zmluvnej pokuty a príslušenstva, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti týkajúcej sa poplatkov vo výške 180 eur a 100 eur, zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne zo sumy 440 eur od 28.09.2016 do zaplatenia a zmluvného úroku vo výške 32,49 % ročne zo sumy 500 eur od 28.09.2016 do 21.10.2016 a zo sumy 440 eur od 22.10.2016 do zaplatenia, sa zastavuje.

II. Žaloba v prevyšujúcej časti sa zamietá.

III. Žalovanému sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.1 Žalobca sa žalobou doručенou na tunajší súd dňa 01.06.2020 domáhal voči žalovanému zaplatenia týchto nárokov:

- zostatok úverovej istiny vo výške 440 eur,
- zmluvná pokuta vo výške 10 % ročne zo sumy 440 eur od 28.09.2016 do zaplatenia,
- poplatky za upomienky vo výške 180 eur,
- poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100 eur,
- zmluvný úrok vo výške 32,49 % ročne zo sumy 500 eur od 28.09.2016 do 21.10.2016,
- zo sumy 440 eur od 22.10.2016 do zaplatenia,
- úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 440 eur od 28.09.2017 do zaplatenia.

1.2 V žalobe uviedol, že dňa 28.09.2016 uzavrel so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 500 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť a súčasne sa zaviazal zaplatiť úrok aj vo výške 125,60 eur a poplatok za expresné spracovanie úveru v sume 100 eur. Žalovaný však zaplatil žalobcovi len sumu 60 eur. Nakoľko žalovaný neuhradzoval poskytnutý úver včas a riadne, vyzval ho žalobca 6 upomienkami na zaplatenie dlžnej sumy, za čo si voči žalovanému uplatnil nárok na poplatok za každú upomienku vo výške po 30 eur, t.j. spolu 180 eur. Keďže si žalovaný neplnil svoju povinnosť uhrádzať splátky úveru podľa dohodnutých podmienok, tak stratil výhodu splátok, pričom žalobca ho vyzval na úhradu jeho záväzku. Listom doručeným súdu 13.07.2020 žalobca súdu oznámil, že predmetný úver zosplatnil ku dňu 02.06.2017.

1.3 Listom doručeným súdu dňa 29.06.2020 vzal žalobca žalobu späť v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty, poplatkov za upomienky, poplatku za expresné spracovanie úveru a zmluvného úroku. Súd v prvom výroku rozsudku konanie v predmetnej časti zastavil, pričom postupoval v zmysle § 145 ods. 2

Civilného sporového poriadku, podľa ktorého, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví; o čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

1.4 V dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby ostal predmetom konania nárok žalobcu na istinu vo výške 440 eur spoločne s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.09.2017 do zaplatenia.

2. Žalovaný sa ku žalobe nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 28.09.2016 a Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru platnými od 14.09.2016 (ďalej len "VPPÚ").

Na základe vykonaného dokazovania súd vec skutkovo a právne posúdil takto:

4.1 Žalobca uzavrel so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 28.09.2016 (ďalej len "úverová zmluva"), na základe ktorej poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 500 eur, pričom žalovaný sa zaviazal vrátiť žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky a navyše zaplatiť aj úrok vo výške 125,60 eur spoločne s poplatkom za expresné spracovanie úveru vo výške 100 eur (ďalej len "expresný poplatok"), t.j. zaplatiť celkovú čiastku vo výške 725,60 eur v 12 mesačných splátkach, z toho 1. až 4. splátku vo výške po 1 eure a 5. až 12. splátku vo výške po 90,20 eur, vždy ku 28. dňu v mesiaci počnúc splatnosťou prvej splátky dňa 28.10.2016. Suma 125,60 eur predstavuje úrok vo výške 32,49 % ročne z poskytnutého úveru v prípade jeho riadneho splatenia v termíne splatnosti poslednej splátky (konečnej splatnosti úveru) dňa 28.09.2017. V úverovej zmluve bola dohodnutá RPMN v sadzbe 37,80 %.

4.2 Žalovaný však žalobcovi uhradil len sumu 60 eur, v dôsledku čoho si žalobca uplatnil nárok na istinu v sume 440 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom a úhradou žalovaného.

4.3 Súd konštatuje, že predmetná úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou podľa Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ") a súčasne aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov č. 129/2010 Z.z. (ďalej len "ZSÚ").

4.4 Podľa § 52 ods. 1 OZ - spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

4.5 Podľa § 52 ods. 2 OZ - ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

4.6 Podľa § 1 ods. 2, prvá veta ZSÚ - spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

4.7 Podľa § 2 písm. a) ZSÚ - na účely tohto zákona sa spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

4.8 Podľa § 2 písm. d) ZSÚ - na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

5. V prvom rade súd skúmal, či uplatnené nároky žalobcu sú, resp. nie sú premlčané v zmysle § 54a OZ.

5.1 Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (jeho súdnu vymáhateľnosť) možno odvrátiť.

5.2 Účelom premlčania, obzvlášť v spotrebiteľských o veciach, je najmä:

- stimulovať veriteľa k rýchlemu (včasnému) uplatneniu jeho práv,
- v súlade so zásadou právnej istoty účastníkov občianskoprávných vzťahov zabrániť neprimerane dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcich povinností,
- predchádzať prípadnej dôkaznej núdzi nielen na strane veriteľa (žalobcu), ale predovšetkým na strane spotrebiteľa (žalovaného).

5.3 Všeobecnú dĺžku premičacej doby pre práva z občianskoprávných vzťahov ustanovuje zákon na tri roky. Vzhľadom na to, že premičacia doba je určitý časový úsek, nestačí určiť len jej dĺžku a koniec, ale treba aj určiť, od ktorého okamihu začína plynúť, teda jej začiatok. Pre všeobecnú premičaciu dobu platí, že začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo (nie, keď žalobca subjektívne mohol) vykonať po prvý raz.

5.4 Podľa § 100 ods. 1, prvá veta OZ - právo sa premičí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone uvedenej.

5.5 Podľa § 101 OZ - pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premičacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

5.6 Podľa § 54a prvá veta OZ (v znení zákona č. 343/2018 Z.z., ktorým bolo do OZ zavedené ustanovenie § 54a) - premičané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté.

5.7 Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premičacej doby v zmysle § 54a OZ ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktorý nemožno vymáhať proti vôli dlžníka. Ak veriteľ napriek tomu podá na súd žalobu, ktorej predmetom je takéto právo, tak v konaní súd nemôže veriteľovi premičané právo priznať.

5.8 Právne účinky premičania podľa § 54a OZ nastávajú, ak

- žaloba bola na súd podaná po nadobudnutí účinnosti zákona č. 343/2018 Z.z. dňa 05.12.2018, čo vyplýva z § 879v OZ (v znení uvedenej novely),
- žalobou sa uplatňuje právo zo spotrebiteľskej zmluvy,
- uplynula premičacia doba ako zákonom stanovený čas pre výkon subjektívneho práva veriteľa (t.j. pre súdnu vymáhateľnosť nároku veriteľa).

6. Po náležitom preskúmaní veci súd dospel k záveru, že

- žalobca podal žalobu na súd (01.06.2020) až po účinnosti zákona č. 343/2018 Z.z. (05.12.2018),
- predmetom žaloby sú nároky žalobcu zo spotrebiteľskej zmluvy,
- došlo ku uplynutiu premičacej doby pri nárokoch žalobcu na istinu a úrok z omeškania.

7.1 Pokiaľ ide o uplynutie premičacej doby v súvislosti s nárokmi žalobcu na istinu a úrok z omeškania, tak súd vychádzal z toho, že

- žalovaný sa v úverovej zmluve zaviazal uhradiť žalobcovi v 12 splátkach celkovú čiastku vo výške 725,60 eur,
- žalovaný zaplatil žalobcovi len sumu 60 eur, ktorá predstavuje úhradu 1., 2., 3. a 4. splátky (4krát/1 eur) a časť 5. splátky (56 eur) s neuhradeným zostatkom 34,20 eur,
- žalobca v zmysle bodu 15., posledná veta VPPÚ zosplatnil úver ku dňu 02.06.2017, pričom k tomuto dňu žalovaný neuhradil žalobcovi už splatné splátky, a to časť 5. splátky a celé splátky 6., 7. a 8.,
- s úhradou dlžného zostatku splátky 5. (splatnej 28.02.2017) bol žalovaný ku dňu zosplatnenia úveru v omeškaní viac ako 3 mesiace,
- s úhradou splátok 6., 7. a 8. (splatných 28.03.2017, 28.04.2017 a 28.05.2017) bol žalovaný ku dňu zosplatnenia úveru v omeškaní menej ako 3 mesiace.

7.2 Zosplatnením úveru si žalobca uplatnil voči žalovanému sankciu straty výhody splátok, pričom podmienky pre takýto postup žalobca splnil v súvislosti s omeškaním s celkovou úhradou 5. splátky v rozsahu viac ako 3 mesiace.

7.3 Podľa bodu 15., posledná veta VPPÚ - ak spotrebiteľ neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky, stáva sa celý dlh splatný okamžite.

7.4 Podľa § 565 prvá veta OZ - ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené.

7.5 Podľa § 53 ods. 9 OZ - ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

7.6 Súd v zmysle § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku považuje tvrdenie žalobcu o tom, že došlo ku zosplatneniu úveru za nesporné, nakoľko žalovaný uvedené skutkové tvrdenie nepoprel a súčasne toto tvrdenie nie je v rozpore so žiadnym iným tvrdením žalobcu, a tiež ani s predloženými dôkazmi. Zároveň je potrebné uviesť, že každá strana sporu nesie zodpovednosť za svoje skutkové tvrdenia, ktoré sú súčasťou jej procesnej obrany alebo procesného útoku vrátane hmotnoprávného následku, ktorým je aj premičanie uplatneného nároku.

7.7 Podľa § 103 OZ - ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

7.8 Premlčanie dlhu žalovaného nie je, a ani nemôže byť, viazané na okamih využitia práva zo strany žalobcu podľa § 565 OZ, ale musí byť viazané na okamih splatnosti tej splátky, ktorá je dôvodom na využitie predmetného práva žalobcu. V opačnom prípade by sa nerešpektovalo zákonné ustanovenie § 103 OZ, ktorého účelom je brániť vyčkávaniu veriteľa s využitím práva podľa § 565 OZ, t.j. brániť svojvoľnému predlžovaniu premlčacej doby. Obdobný právny názor bol vyslovený napr. aj v rozsudkoch Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoCsp/20/2020 zo dňa 08.07.2020, 16 Co/215/2019 zo dňa 14.05.2020 a 17Co/106/2019 zo dňa 20.05.2020.

7.9 Nakoľko premlčacia doba začína plynúť od zročnosti tej splátky, pre ktorú nastala strata výhody splátok (z dôvodu omeškania dlžníka s úhradou tejto splátky), je zrejmé, že v súvislosti s predmetnou istinou a úrokom z omeškania začala plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia doba od splatnosti 5. splátky, t.j. od 28.02.2017 s tým, že uplynula dňa 28.02.2020 (pričom žaloba bola na súd doručená až 01.06.2020).

7.10 Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd žalobu v časti týkajúcej sa istiny a úroku z omeškania v zmysle § 54a OZ zamietol.

8.1 O nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovanému súd rozhodol z toho dôvodu, že žalovaný si v konaní žiadne trovy neuplatnil a ani zo spisu žiadne trovy v jeho prospech nevyplývajú. Je však potrebné uviesť, že žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, by inak nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku patrilo.

8.2 Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

8.3 Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Rimavskej Sobotke.

V odvolaní sa musí podľa § 127 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania a podpis.

V odvolaní je potrebné, podľa § 363 Civilného sporového poriadku, popri vyššie uvedených všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 125 ods. 3 Civilného sporového poriadku treba odvolanie predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt v konaní dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozsudok napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.